

Huvudman

Vetlanda kommun
kommunkasli@vetlanda.se

Ärendet

Tematisk tillsyn om betygssättning genom provning efter lovskola i årskurs 9 vid grundskolan Withalaskolan 1 i Vetlanda kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vetlanda kommun att senast den **30 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende bristen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Vetlanda kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Vetlanda kommun ska vidta följande åtgärder

Provning

1. Se till att läraren, när betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats, gör en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. Huvudmannen ska skriftligt redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för detta ändamål. (10 kap. 20 § första stycket skollagen) (10 kap. 20 § första stycket skollagen)

2. Se till att betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygskriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika betygskriterier för olika betygssteg. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna. Huvudmannen ska skriftligt redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för detta ändamål. (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att betyg beslutas av den eller de lärare som genomfört provningen.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:4777) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Withalaskolan 1 i Vetlanda inom ramen för en tematisk tillsyn om betygssättning genom provning efter lovskola.

Syftet med tillsynen är att Skolinspektionen ska granska huruvida regleringen kring provning efter lovskolan i årskurs 9 efterlevs. I tillsynen ingår att granska genomförandet av provning och betygssättning. Då den genomförda provningen inte ledde till något nytt betyg har den tematiska tillsynen vid denna skolenhet inte omfattat betygskatalog och slutbetyg.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 19 juni 2025 och intervjuer med lärare och rektor har genomförts mellan den 20 augusti 2025 och 22 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat lärarförteckning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Prövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i ärendet tagit del av huvudmannens sammanställning att fyra elever påbörjade lovskolan och att en av eleverna fullföljde lovskolan och genomgick prövning i ämnet matematik. Av redovisningen framgår det att eleven ej uppnådde ett godkänt betyg genom prövningen. Prövningen genomfördes lovskolans näst sista dag, vilken var i slutet av juni månad.

Läraren samt rektorn uppger vid intervjuer att läraren i matematik endast använt sig av ett nationellt prov som prövningen i ämnet. Läraren uppger att det inte fanns någon del i prövningen som prövade elevens förmåga att samtala och resonera kring matematiska frågeställningar. Rektorn säger att det är hens uppfattning att ett nationellt prov i matematik inte prövar alla betygsriterierna. Läraren har inte kompletterat de tre skriftliga provdelarna med något annat moment eller underlag som som prövar elevens kunskaper tidigare under lovskolan. Läraren som ansvarar för lovskolan säger att hen inte kan svara på om eleverna provas på hela ämnets innehåll.

Rättslig reglering

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå prövning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå prövning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. Bestämmelserna om betygssättning i detta kapitel och i 3 kap. ska i tillämpliga delar gälla i fråga om prövningen. (10 kap. 23 § skollagen 2010:800).

En huvudman ska också, om inte annat följer av fjärde stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. (10 kap. 23 b § skollagen andra stycket)

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. (10 kap. 20 § första stycket skollagen)

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för

betygssättningen finns ämnesspecifika betygskriterier för olika betygssteg. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna. (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Vetlanda kommuns verksamhet vid Withalaskolan 1 inte uppfyller författningarnas krav avseende att läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Av utredningen framgår att provningen inte har omfattat samtliga betygskriterier i ämnet och läraren har därmed inte gjort en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna. Detta är en brist då det framgår av skollagen att provningen ska omfatta alla betygskriterierna i det aktuella ämnet.

Av utredningen framgår dock att provningen genomförts under juni månad i det ämne som eleven har fått undervisning i lovskola i.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Vetlanda kommuns verksamhet vid Withalaskolan 1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller provning. Det finns därför skäl att förelägga Vetlanda kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna och rektorn uppger vid intervjuer att läraren som beslutat om betyg efter provning vid lovskolan är legitimerad lärare. Betyget har satts av samma lärare som undervisat eleven vid lovskolan och genomfört provningen.

Rektorn uppger vid intervjun att undervisande lärare och betygssättande lärare hade möjlighet att föra diskussioner om undervisningen, provningen och betygssättning med en kollega som är legitimerad och behörig lärare i matematik. Rektorn kan dock inte säga om undervisande och betygssättande lärare förde några sådana diskussioner med den ämnesbehöriga kollegan eller ej, eller i vilken utsträckning det i så fall skedde.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § första och andra styckena skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Vetlanda kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller provning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Carolin Levinsson.

Utredaren Maria Lundin har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Maria B. Stiegsdotter medverkat.